

Na osnovu člana 76 stav 1 tačka 8 Zakonom o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (»Službeni list Crne Gore«, broj 24/19, 29/25, 3/26) i člana 14 stav 1 tačka 9 Statuta Zavoda za zapošljavanje Crne Gore (»Službeni list Crne Gore«, broj 39/19), Upravni odbor Zavoda, na predlog direktora, na sjednici od 09.02.2026. godine, donosi

O D L U K U

o usvajanju Programa podsticaja ženskog preduzetništva i drugih oblika obavljanja privredne djelatnosti »Start2grow – žene za zeleni klik«

1. Usvaja se Program podsticaja ženskog preduzetništva i drugih oblika obavljanja privredne djelatnosti »Start2grow - žene za zeleni klik« za 2026. godinu.
2. Program iz tačke 1 dispozitiva ove odluke je njen sastavni dio.
3. O realizaciji odluke, staraće se Sektor za mjere aktivne politike zapošljavanja.
4. Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Odredbama člana 38 stav 1 Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti propisano je da se mjere aktivne politike zapošljavanja, među kojima i podsticaji za zapošljavanje, sprovode kroz programe koje donosi Upravni odbor Zavoda za zapošljavanje.

Odredbom člana 41 stav 1 Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, propisano je da se podsticaji za samozapošljavanje odnose na pružanje finansijske i stručne pomoći nezaposlenom licu koje osniva jedan od oblika obavljanja privredne djelatnosti, u skladu sa posebnim zakonom, ako kao osnivač u njemu zasniva radni odnos. U osnovi, ovim programom afirmiše se preduzetništvo, samozapošljavanje i otvaranje novih radnih mjesta ublažavanjem prepreka sa kojima se dominantno suočavaju početnici u biznisu.

Program je koncipiran shodno članu 44 stav 2 Zakona i Metodologiji za kreiranje, sprovođenje i praćenje mjera i programa aktivne politike zapošljavanja - Twinning MN 2020 IPA SO 0122.

Program se realizuje u okviru programa Reformske agende Crne Gore 2024-2027 mjera 3.1.2 - Povećanje učešća ženske radne snage. Sprovodi se u kontekstu primjene revidovane metodologije koja targetira rodnu ravnopravnost u skladu sa pravilima ESF+.

Program podsticaja ženskog preduzetništva i drugih oblika obavljanja privredne djelatnosti "Start2grow – žene za zeleni klik" orijentisan je na afirmaciju samozapošljavanja, razvoj preduzetništva i drugih oblika obavljanja privredne djelatnosti, sa akcentom na zelena i digitalna radna mjesta, shodno prioritetima politike razvoja ljudskih resursa i strateškim dokumentima u ovoj oblasti.

Shodno programu, potencijalne korisnice bespovratnih sredstava mogu se prijaviti na jedan od dva lota i to :

- Lot 1 - dodjela bespovratnih sredstava za osnivanje zelenih/digitalnih poslovnih subjekata registrovanih za obavljanje djelatnosti u okviru grupe djelatnosti iz sektora prepoznatih Katalogom mjera i programa aktivne politike zapošljavanja (Poglavlje II).
- Lot 2 - dodjela bespovratnih sredstava za osnivanje poslovnih subjekata registrovanih za obavljanje ostalih djelatnosti.

Korisnici se može dodijeliti grant u iznosu od 4.000,00 € do 10.000,00 €, odnosno do 15.000,00 € za osnivanje tzv. „zelenih“ ili „digitalnih“ poslovnih subjekata.

Zakonom o budžetu za 2026. godinu («Službeni list Crne Gore», broj 159/2025), opredjeljena su sredstva za finansiranje podsticaja za samozapošljavanje i zapošljavanje u iznosu od 2.204.754,00 €, od kojih se za sprovođenje ovog programa opredjeljuju sredstva u iznosu od 875.000,00 €, uz mogućnost njihovog uvećanja u okviru budžetom opredjeljenih sredstava, a u zavisnosti od iskazanih potreba potencijalnih korisnika podsticajnih programa u tekućoj godini.

Članom 44 stav 2 Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, propisano je da se programom utvrđuju uslovi, kriterijumi i obim sredstava za njihovo sprovođenje, kao i ciljna grupa kojoj je program namijenjen.

Programom su shodno navedenoj zakonskoj odredbi, između ostalog, utvrđeni:

Ciljna grupa programa, koju čine nezaposlene žene prijavljene u evidenciju nezaposlenih lica Zavoda najkraće četiri mjeseca, u kontinuitetu, na dan raspisivanja konkursa za izbor korisnika bespovratnih sredstava za samozapošljavanje.

Ciljevi programa su povećanje zaposlenosti žena, osnivanjem poslovnog subjekta u kojem će zasnovati radni odnos i shodno poslovnoj viziji razvoja sopstvenog biznisa otvoriti nova radna mjesta za dodatna zapošljavanja i omogućavanje nezaposlenim ženama da pokrenu sopstveni zeleni/digitalni biznis i kreiraju održiva radna mjesta, u skladu sa zelenom tranzicijom Crne Gore i EU politikom održivog razvoja.

Struktura programa, obuhvata aktivnosti, tj. ključne radnje za njihov razvoj i implementaciju koje započinju raspisivanjem javnog konkursa za realizaciju programa, saglasno članu 44a Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti.

Uslovi za dodjelu bespovratnih sredstava za samozapošljavanje podrazumijevaju tri aspekta prihvatljivosti, tj. opravdanosti i odnose se na podnosiocima prijava na javni konkurs, aktivnosti i troškove za koje se mogu dodijeliti bespovratna sredstva.

Kriterijumi za izbor korisnika bespovratnih sredstava za samozapošljavanje čijom primjenom će se podnosioci prijava pozicionirati na bodovnoj, odnosno rang listi učesnika javnog konkursa koja predstavlja osnov za donošenje odluke o izboru korisnika bespovratnih sredstava za samozapošljavanje.

Rezultat realizacije programa kojim se, shodno postavljenom programskom cilju, očekuje da:

- 70 samozaposlenih žena osnuju poslovne subjekte za obavljanje djelatnosti od kojih je 30 % osnovanih zelenih/digitalnih poslovnih subjekata i 70% osnovanih ostalih poslovnih subjekata.
- 50% novoosnovanih poslovnih subjekata otvorilo nova radna mjesta za dodatno zapošljavanje nezaposlenih lica.

Obim sredstava za finansiranje programa iznosi 875.000,00 € od kojih:

- 30% za dodjelu bespovratnih sredstava za osnivanje zelenih/digitalnih poslovnih subjekata registrovanih za obavljanje djelatnosti u okviru grupe djelatnosti iz sektora prepoznatih Katalogom mjera i programa aktivne politike zapošljavanja (Poglavlje II), u iznosu do 15.000,00 € po korisniku;
- 70% za dodjelu bespovratnih sredstava za osnivanje poslovnih subjekata registrovanih za obavljanje ostalih djelatnosti, u iznosu do 10.000,00 € po korisniku.

Zavod zadržava pravo da raspoloživa sredstva za dodjelu bespovratnih sredstava za osnivanje zelenih/digitalnih poslovnih subjekata preusmjeri za dodjelu bespovratnih sredstava za osnivanje ostalih poslovnih subjekata i obrnuto.

Program podsticaja ženskog preduzetništva i ostalih oblika obavljanja privredne djelatnosti" realizovaće se dodjelom pomoći male vrijednosti koja predstavlja kategoriju pomoći koja ne podliježe postupku prijave u smislu Zakona o kontroli državne pomoći ("Službeni list Crne Gore", broj 12/18), a koja se prati kako se ne bi premašio dozvoljeni iznos od 300.000,00 €, tokom bilo kojeg perioda od tri fiskalne godine, shodno Pravilniku o izmjeni Pravilnika o listi pravila državne pomoći ("Službeni list Crne Gore", broj 26/24).

Za finansiranje usluga spoljnog izvođača koji će korisnicima bespovratnih sredstava za samozapošljavanje pružiti stručnu pomoć za započinjanje i upravljanje biznisom, prije registracije poslovnog subjekta i tokom prvih 10 mjeseci poslovanja, opredjeljena su sredstva u iznosu do 10.000,00 €.

Praćenje realizacije programa u cilju efikasnog upravljanja programom i sagledavanja mjerljivih pokazatelja napretka.

Nakon realizacije programa Zavod će sagledati:

- proces sprovođenja programa, uključujući i strukturne karakteristike učesnika programa,
- ostvarene rezultate i
- troškove sprovođenja programa.

Na osnovu izloženog odlučeno je kao u dispozitivu odluke.

Broj: 01-120/26-490
Podgorica, 09.02.2026. godine

UPRAVNI ODBOR
PREDSJEDNIK
Mr Aleksandar Šipčić

Dostavljeno:

- 01;
- 05;
- 12;
- A/a.

RA CG 2024-2027	MJERA 3.1.2.
MJERA APZ	PODSTICAJI ZA SAMOZAPOŠLJAVANJE
KATALOG MJERA I PROGRAMA APZ	PROGRAM BROJ: 05-120/26 – 4-10

PROGRAM
PODSTICAJA ŽENSKOG PREDUZETNIŠTVA I DRUGIH OBLIKA
OBAVLJANJA PRIVREDNE DJELATNOSTI
START2GROW ŽENE ZA ZELENI KLIK

Podgorica, februar 2026. godine

I OSNOVNI ELEMENTI PROGRAMA	
<p>1.1. Normativni i programsko-planski osnov/okvir</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zakonom o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti ("Službeni list Crne Gore", broj 24/19, 29/25, 3/26), članom 38 stav 1 utvrđeno je da se mjere aktivne politike zapošljavanja, među kojima i obrazovanje i osposobljavanje, sprovode kroz programe koje donosi Upravni odbor Zavoda za zapošljavanje, a realizuju se u skladu sa pravilima o dodjeli državne pomoći. <p>Odredbom člana 43 stav 1 Zakona, propisano je da se podsticaji za samozapošljavanje odnose na pružanje finansijske i stručne pomoći nezaposlenom licu koje osniva jedan od oblika obavljanja privredne djelatnosti, u skladu sa posebnim zakonom, ako kao osnivač u njemu zasniva radni odnos.</p> <p><i>Program podsticaja ženskog preduzetništva i drugih oblika obavljanja privredne djelatnosti</i> pripremljen je saglasno članu 44 stav 2 Zakona, kojim je propisano da se programom aktivne politike zapošljavanja utvrđuju uslovi, kriterijumi i obim sredstava za njihovo sprovođenje, kao i ciljna grupa kojoj je program namijenjen. Sadržajno je izveden iz <i>Programa grant za samozapošljavanje i otvaranje novih radnih mjesta (šifra: 1-4)</i> iz Kataloga mjera i programa aktivne politike zapošljavanja, donijetog Odlukom Upravnog odbora Zavoda, broj: 01-120/2601-120/26-487 od 09.02.2026. godine.</p> <p>Program će se sprovoditi i kontinuirano pratiti u cilju efikasnog upravljanja programom i sagledavanja mjerljivih pokazatelja napretka i indikatora rezultata, saglasno odredbama člana 44a, 44b, 44c i člana 45 Zakona, na način opisan Katalogom mjera i programa aktivne politike zapošljavanja.</p> <p>Zakonom o budžetu za 2026. godinu ("Službeni list Crne Gore", broj: 159/25), opredijeljena su sredstva za finansiranje mjere „Podsticaji za samozapošljavanje i zapošljavanje nezaposlenih lica“ u iznosu od 2.204.754,00 €, od kojih se za sprovođenje ovog programa, saglasno Programu rada Zavoda za 2026. godinu, opredjeljuju sredstva u iznosu od 875.000,00 €, uz mogućnost njihovog uvećanja u okviru budžetom opredjeljenih sredstava za Aktivnost 15 021 004 007, a u zavisnosti od iskazanih potreba potencijalnih korisnika svih programa koji će se u tekućoj godini realizovati u okviru ove mjere.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Program podsticaja ženskog preduzetništva i drugih oblika obavljanja privredne djelatnosti „Start2grow žene za zelenin klik“ realizovaće se dodjelom pomoći male vrijednosti (de minimis pomoć) koja predstavlja kategoriju pomoći koje ne podliježu postupku prijave u smislu Zakona o kontroli državne pomoći („Službeni list Crne Gore“, broj: 12/18), kako se ne bi premašio dozvoljeni iznos od 300.000,00 €, tokom bilo kojeg perioda od tri fiskalne godine, shodno Pravilniku o izmjeni Pravilnika o listi pravila državne pomoći („Službeni list Crne Gore“, broj: 26/24). ▪ Program se realizuje u okviru programa Reformske agende Crne Gore 2024-2027 – mjera 3.1.2. usmjerena na žene. Sprovodi se u kontekstu primjene revidovane metodologije koja targetira rodnu ravnopravnost u skladu sa pravilima ESF+.
<p>1.2. Svrha programa</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Program je orjentisan na afirmaciju samozapošljavanja, razvoj preduzetništva i drugih oblika obavljanja privredne djelatnosti sa akcentom na zelena i digitalna radna mjesta, shodno prioritetima politike razvoja ljudskih resursa u Crnoj Gori i strateškim dokumentima u ovoj oblasti.

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Program predstavlja ciljanu, pravednu i tržišno utemeljenu intervenciju kojom se, kroz konkretne mehanizme osposobljavanja, podrške i podsticaja, ženama otvaraju realne mogućnosti za zapošljavanje u zanimanjima sa većim potencijalom zapošljavanja i većim mogućnostima karijernog napredovanja.
1.3. Programski ciljevi	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Povećana zaposlenost žena, osnivanjem poslovnog subjekta u kojem će zasnovati radni odnos i shodno poslovnoj viziji razvoja sopstvenog biznisa otvoriti nova radna mjesta za dodatna zapošljavanja. ▪ Omogućiti nezaposlenim ženama da pokrenu sopstveni zeleni/digitalni biznis i kreiraju održiva radna mjesta, u skladu sa zelenom tranzicijom Crne Gore i EU politikom održivog razvoja.
1.4. Ciljna grupa programa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nezaposlene žene prijavljene u evidenciju Zavoda najkraće četiri mjeseca u kontinuitetu na dan raspisivanja konkursa za izbor korisnika bespovratnih sredstava za samozapošljavanje.
1.5. Planiran broj učesnika	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 70 lica iz ciljne grupe programa.
1.6. Trajanje programa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Trajanje programa obuhvata period sprovođenja postupka izbora korisnika bespovratnih sredstava za samozapošljavanje, izbora izvođača specijalističke radionice radi unapređenja preduzetničkih znanja i kompetencija korisnika za započinjanje i upravljanje biznisom i njenu realizaciju, registrovanja poslovnih subjekata od strane izabranih korisnika sredstava i sprovođenja drugih radnji koje prethode zaključenju ugovora između Zavoda i izabranih korisnika, kao i period izvršenja odnosnih ugovora i realizacije biznis planova uz podršku Zavoda. ▪ Period izvršenja ugovora – obuhvata period od 12 mjeseci od dana stupanja ugovora na snagu, u okviru kojih 10 mjeseci realizacije biznis plana. U periodu od 10 mjeseci realizacije biznis plana, treba da se sprovedu aktivnosti utvrđene biznis planom i nastanu troškovi u vezi sprovedenih aktivnosti da bi se smatrali prihvatljivim za finansiranje.
1.7. Lokacija realizacije programa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Program se sprovodi u svim opštinama Crne Gore.
1.8. Sadržaj programa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Licima iz ciljne grupe programa koja u samozapošljavanju prepoznaju izlaz iz nezaposlenosti omogućava se da, uz određeni finansijski i nefinansijski podsticaj, prevaziđu izazove u pokretanju sopstvenog biznisa. ▪ Podsticaji pri samozapošljavanju uključuju: <ul style="list-style-type: none"> - stručnu pomoć zainteresovanim licima iz ciljne grupe programa koja se odnosi na postupak podnošenja prijave na javni konkurs i pripremu biznis planova; - stručnu pomoć prije registracije poslovnog subjekta radi unapređenja preduzetničkih znanja, kompetencija i nivoa poslovne uspješnosti; - finansijsku pomoć dodjelom grantova, tj. bespovratnih sredstava za samozapošljavanje; - mentoring tokom perioda realizacije biznis plana, tj. prvih 10 mjeseci poslovanja.

	<p>U zavisnosti od buduće registrovane djelatnosti, podnosioci prijave mogu konkurisati za jedan od dva lota i to :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lot 1 - dodjela bespovratnih sredstava za osnivanje zelenih/digitalnih poslovnih subjekata registrovanih za obavljanje djelatnosti u okviru grupe djelatnosti iz sektora prepoznatih Katalogom mjera i programa aktivne politike zapošljavanja (Poglavlje II), u iznosu do 15.000,00 € po korisniku. - Lot 2 - dodjela bespovratnih sredstava za osnivanje poslovnih subjekata registrovanih za obavljanje ostalih djelatnosti, u iznosu do 10.000,00 € po korisniku. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Potencijalnim korisnicima bespovratnih sredstava za samozapošljavanje pružiće se podrška u postupku podnošenja prijave na javni konkurs, kroz radionice na kojima će im biti predstavljeni ključni elementi programa, sa akcentom na biznis plan kao najvažniji dokument prezentovanja poslovne ideje. Prije registracije poslovnog subjekta, pružiće im se stručna pomoć za započinjanje i upravljanje biznisom. Takođe, tokom prvih 10 mjeseci poslovanja imaće podršku mentora u realizaciji aktivnosti predviđenih biznis planom.
<p>1.9. Obim sredstava za finansiranje programa</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bespovratna sredstava za samozapošljavanje koja se mogu dodijeliti jednom korisniku zavise od buduće registrovane djelatnosti poslovnog subjekta korisnika, tj. da li osniva jedan od oblika obavljanja privredne djelatnosti u okviru grupe djelatnosti iz sektora zelenih ili digitalnih radnih mjesta utvrđenih ovim Katalogom. ▪ Korisniku se može dodijeliti grant u iznosu od 4.000,00 € do 10.000,00 €, odnosno do 15.000,00 € za osnivanje tzv. „zelenih“ ili „digitalnih“ poslovnih subjekata. ▪ Za finansiranje programa opredjeljuju se sredstva u iznosu od 875.000,00 € od kojih: <ul style="list-style-type: none"> - 30% za dodjelu bespovratnih sredstava za osnivanje zelenih/digitalnih poslovnih subjekata registrovanih za obavljanje djelatnosti u okviru grupe djelatnosti iz sektora prepoznatih Katalogom mjera i programa aktivne politike zapošljavanja (Poglavlje II), u iznosu do 15.000,00 € po korisniku; - 70% za dodjelu bespovratnih sredstava za osnivanje poslovnih subjekata registrovanih za obavljanje ostalih djelatnosti, u iznosu do 10.000,00 € po korisniku. <p>Zavod zadržava pravo da raspoloživa sredstva za dodjelu bespovratnih sredstava za osnivanje zelenih/digitalnih poslovnih subjekata preusmjeri za dodjelu bespovratnih sredstava za osnivanje ostalih poslovnih subjekata i obrnuto</p> ▪ Navedeni iznosi predstavljaju maksimalni mogući iznos podrške koji se može dodijeliti jednom korisniku, dok će konačan iznos dodjeljene podrške za samozapošljavanje biti određen na osnovu procjene opravdanosti početne investicije i troškova u skladu sa potrebama iskazanim u dostavljenom biznis planu. ▪ Bespovratna sredstva uplaćuju se na žiro račun novoosnovanog pravnog ili fizičkog lica korisnika bespovratnih sredstava, odnosno privrednog društva ili preduzetnika, sljedećom dinamikom: <ul style="list-style-type: none"> - sredstva u iznosu od 80%, po zaključenju ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava za samozapošljavanje kao pomoć male vrijednosti, tzv. de minimis pomoć;

	<p>- sredstva u iznosu do 20%, po isteku 10-og mjeseca izvršenja ugovora, tj. realizacije biznis plana.</p> <p><u>Sredstvo obezbjeđenja</u> – blanko mjenica i mjenično ovlaštenje koje Izvođač dostavlja Zavodu pri zaključenju ugovora o realizaciji programa dodjelom pomoći male vrijednosti, tzv. de minimis pomoći.</p>
1.10. Očekivani rezultati	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj samozaposlenih lica koja su osnovala poslovne subjekte za obavljanje djelatnosti istovjetan planiranom broju korisnika, od kojih je : <ul style="list-style-type: none"> - 30 % zelenih/digitalnih poslovnih subjekata; - 70% ostalih poslovnih subjekata. ▪ 50% novoosnovanih poslovnih subjekata otvorilo nova radna mjesta za dodatno zapošljavanje nazaposlenih lica. <p><i>Izvor verifikacije:</i> zaključen individualni plan zapošljavanja, prijava na obavezno socijalno osiguranje, evidencija Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, ugovor o radu.</p>

II USLOVI I KRITERIJUMI SPROVOĐENJA PROGRAMA	
2.1. Uslovi za dodjelu bespovratnih sredstava	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uslovi za dodjelu bespovratnih sredstava za samozapošljavanje podrazumijevaju tri aspekta prihvatljivosti, tj. opravdanosti i odnose se na podnosiocima prijava, aktivnosti i troškove za koje se mogu dodijeliti bespovratna sredstva. ▪ <i>Podnosilac prijave</i> za dodjelu bespovratnih sredstava se smatra prihvatljivim/opravedanim ukoliko: <ul style="list-style-type: none"> - je lice iz ciljne grupe programa; - nije bio korisnik bespovratnih sredstava za samozapošljavanje nezaposlenih lica iz evidencije Zavoda; - je izmirio sve obaveze prema Zavodu po osnovu kreditnih sredstava dodjeljivanih iz Programa za kontinuirano stimulisanje zapošljavanja i preduzetništva u Crnoj Gori ili Inoviranog programa za kontinuirano stimulisanje zapošljavanja i preduzetništva u Crnoj Gori; - nije korisnik finansijske podrške iz neke druge šeme bespovratnih sredstava koja potiču iz nacionalnog budžeta Crne Gore ili budžeta jedinica lokalne samouprave ili donatorskih organizacija, za iste aktivnosti, odnosno za isti biznis plan; - mu nije izrečena pravosnažna presuda za izvršenje krivičnog djela, niti mu je izrečena mjera zabrane obavljanja privredne djelatnosti, u periodu od dvije godine prije dana objave javnog konkursa; - je podnio prijavu na način i u roku utvrđen javnim konkursom. ▪ Da bi se <i>aktivnosti predložene biznis planom</i> smatrale prihvatljivim/opravedanim za dodjelu bespovratnih sredstava treba: <ul style="list-style-type: none"> - da se odnose na period u okviru kojeg će se aktivnosti utvrđene biznis planom realizovati, tj. da se odnose na period od 10 mjeseci od dana stupanja na snagu ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava za samozapošljavanje, zaključenog između Zavoda i korisnika; - da su usmjerene na stvaranje uslova za nesmetan početak poslovanja; - da za posljedicu imaju prihvatljive troškove za dodjelu bespovratnih sredstava; - da se ne odnose na obavljanje djelatnosti u sektoru usluga povezanih sa izvoznom djelatnosti i u sektoru primarne poljoprivrede i ribarstva; - da se ne odnose na organizovanje igara na sreću, lutrije i sl.;

- da se ne odnose na proizvodnju pića sa visokim sadržajem alkohola i žestokih pića, duvanskih proizvoda;
- da se ne odnose na proizvodnju korišćenjem tehnologije koja zagađuje životnu okolinu (vazduh, vodu, zemljište i dr.);
- da se ne odnose na aktivnosti finansiranja političkih partija i vjerskih organizacija/zajednica;
- da se ne odnose na proizvodnju i promet nafte i naftnih derivata, oružja;
- da se ne odnose na proizvodnju i promet proizvoda ili na aktivnosti koje se prema domaćim propisima ili međunarodnim konvencijama i sporazumima smatraju zabranjenim.

Da bi se *troškovi predloženi biznis planom* smatrali prihvatljivim/ opravdanim za dodjelu bespovratnih sredstava treba da:

- budu uključeni u biznis plan, u kojem ukupno zahtjevani iznos za dodjelu bespovratnih sredstava ne prelazi okvir utvrđenog limita;
- budu potrebni za realizaciju aktivnosti koje su navedene u biznis planu;
- budu direktno vezani za aktivnosti predloženog poslovanja;
- budu u skladu sa realnim trenutnim tržišnim cijenama;
- nastanu u periodu realizacije biznis plana i da budu plaćeni najkasnije do kraja perioda izvršenja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava za samozapošljavanje;
- budu evidentirani na računu korisnika bespovratnih sredstava u poreskoj ili računovodstvenoj dokumentaciji, sa originalima dokumenata koji dokazuju navedene troškove.

Prihvatljivi/opravdani troškovi uključuju:

- troškove nabavke mašina, tehnike, ... opreme, uključujući kupovinu i održavanje nove informaciono - komunikacione tehnologije i softvera, kao i kupovinu polovne opreme kada nova oprema pojedinačno prelazi limit vrijednosti bespovratnih sredstava koja se mogu dodjeliti korisniku, a neophodna je za obavljanje djelatnosti za koju se potražuju bespovratna sredstva
- troškove doprinosa za samozaposlenu osobu, za puno radno vrijeme, za prvih 10 mjeseci rada, pri čemu ukupan iznos mjesečnog troška ne može biti iznad prosječne bruto zarade ostvarene u Crnoj Gori u godini koja prethodi godini objave konkursa;
- troškove zarada za drugo/a lice/a koje/a se zapošljava/ju (dodatno zapošljavanje), za puno radno vrijeme i najduže za period realizacije biznis plana, pri čemu ukupan iznos mjesečnog troška ne može biti iznad prosječne bruto zarade ostvarene u Crnoj Gori u godini koja prethodi godini objave Konkursa;
- troškove zakupa poslovnog prostora, za period od 10 mjeseci, nastale po osnovu zaključenog ugovora o zakupu, izuzev ugovora zaključenih sa povezanim licem korisnika bespovratnih sredstava;
- troškove knjigovodstvenih usluga za period od 10 mjeseci, u iznosu do 150,00 € mjesečno;
- troškove marketinških aktivnosti i oglašavanja (izrada i održavanje web stranica, zakup domena, web hosting, štampa materijala za oglašavanje izrada reklamnih ploča i natpisa, internet oglašavanje, izrada logotipa, brendiranje), u ukupnom iznosu najviše do 10% opravdanih troškova za koje se zahtjeva finansijska podrška Zavoda;
- troškove nabavke alata, sitnog inventara, sirovina i repromaterijala, ukoliko direktno utiču na neometano poslovanje korisnika;
- administrativne troškove u ukupnom iznosu do najviše 5% opravdanih troškova za koje se zahtjeva finansijska podrška Zavoda;

	<ul style="list-style-type: none"> - PDV iskazan na fakturi dobavljača za poslovne subjekte koji shodno Zakonu o porezu na dodatu vrijednost nijesu u sistemu PDV-a. <p><i>Troškovi koji se ne smatraju prihvatljivim/opravnanim uključuju:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - troškove registracije poslovnog subjekta; - kazne, novčane kazne i parnične troškove; - carine, uvozne troškove i s tim u vezi dr. naknade; - doprinose u naturi; - dugove i pokriće gubitaka, pristigle kamate; - potraživanja koja se finansiraju za druge poslove; - kupovinu nepokretnosti (zemlje, objekata); - izgradnju objekata; - kupovinu telefonskih i mobilnih uređaja za ličnu upotrebu; - troškove zakupa poslovnog prostora nastale po osnovu ugovora zaključenog sa povezanim licima korisnika bespovratnih sredstava; - troškove pružanja knjigovodstvenih usluga koji na mjesečnom nivou prelaze iznos od 150,00 €; - najam/leasing vozila i opreme; - studentske troškove, troškove istraživanja, članarina, licenci; - troškove službenih putovanja u zemlji i inostranstvu i dnevnica; - kupovinu transportnih vozila koja nije direktno povezana sa aktivnostima predloženog poslovanja, odnosno za pružanjem usluga osnovne djelatnosti.
<p>2.2. Postupak izbora korisnika sredstava za realizaciju programa - izvođača programa</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Za izbor korisnika sredstava za realizaciju programa Zavod raspisuje javni konkurs koji se objavljuje u najmanje jednom štampanom mediju koji se distribuira na teritoriji Crne Gore, oglasnim tablama biroa rada i na internet stranici Zavoda - http://www.zzzcg.me <p>Podnosioci prijava će se javnim konkursom upoznati sa uslovima za realizaciju programa, načinom finansiranja programa, načinom podnošenja prijave i kriterijumima izbora.</p> <p>Prijava za realizaciju programa sa pratećim priložima i konkursom zahtjevanom dokumentacijom, kojom podnosilac prijave dokazuje ispunjenost uslova utvrđenih programom za koji aplicira, može se podnijeti neposredno ili elektronskim putem - portal https://mojzavod.zzzcg.me/ na kojem je dostupno i korisničko uputstvo o načinu apliciranja.</p> <p>Prijava se elektronski podnosi, u skladu sa propisima o elektronskoj upravi. Zahtjevana dokumentacija se skenira i u PDF formatu prilaže uz prijavu koja se podnosi elektronskim putem. Prijave koje se podnose neposrednim putem, predaju se lično na arhivi Zavoda prema opštini spovođenja programa ili mjestu sjedišta, odnosno prebivališta/boravka nezaposlenog lica koje podnosi prijavu.</p> <p>Podnosilac prijava koji planira realizaciju programa u više opština, podnosi posebno prijavu za svaku od opština realizacije.</p> <p>Prijave podnijete na javni konkurs će obrađivati i ocjenjivati Komisija za obradu prijave i utvrđivanje liste učesnika javnog konkursa (u daljem tekstu: Komisija).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ U postupku obrade prijave, Komisija utvrđuje administrativnu usaglašenost i opravdanost podnijetih prijave. <p><i>Administrativno usaglašena prijava je:</i></p>

- *blagovremena prijava* (podnijeta u okviru konkursom utvrđenog roka za podnošenje prijave);
- *uredna prijava* (podnijeta na utvrđeni način, u zahtjevanom formatu, broju primjeraka, sa kompletnim informacijama datim saglasno uputstvima iz obrasca prijave i njegovih priloga, potpisanih i ovjerenih na zahtjevani način) i
- *potpuna prijava* (podnijeta sa priložima i konkursom zahtjevanom dokumentacijom kojom podnosilac dokazuje ispunjenost uslova utvrđenih programom iz predmeta javnog konkursa).

Komisija neće razmatrati prijave koje su podnijete putem pošte ili na neki drugi način koji nije predviđen javnim konkursom (npr. fax-om ili e-mailom), kao i prijave podnijete nakon isteka krajnjeg roka za podnošenje prijave, bez obzira na okolnosti koje su prouzrokovale kašnjenje. Ove prijave se odbijaju kao *administrativno neusaglašene prijave*.

Komisija će u postupku obrade prijava, na internet stranici Zavoda, najkasnije u roku od 15 dana od dana završetka javnog konkursa, objaviti listu podnosilaca prijave koji nijesu dostavili urednu i potpunu prijavu, uz navođenje utvrđenih nedostataka. Podnosioci imaju mogućnost da otklone nedostatke u roku od pet dana od dana objavljivanja liste. Ukoliko podnosilac prijave otkloni nedostatke u navedenom roku, smatraće se da je prijava bila uredna od dana njenog podnošenja, u suprotnom biće odbijena.

Opravdana prijava je prijava podnijeta od strane podnosioca koji ispunjava uslove utvrđene programom iz Poglavlja II, tačka 2.1. Neopravdane prijave se odbijaju.

- Po okončanom postupku obrade prijava, Komisija vrši evaluaciju administrativno usaglašenih i opravdanih prijava primjenom kriterijuma izbora i u okviru raspoloživih sredstava za ovu namjenu utvrđuje bodovnu/rang listu.

Kriterijumi izbora korisnika bespovratnih sredstava za samozapošljavanje su:

- »Biznis plan«;
- »Resursi za poslovanje«;
- »Dužina nezaposlenosti«;
- »Konkurentnost i razvijenost opštine realizacije biznis plana«;
- »Dodata vrijednost«.

Maksimalan broj bodova koji se može ostvariti primjenom navedenih kriterijuma izbora je 100.

Podnosioci čije prijave za dodjelu bespovratnih sredstava, primjenom prvog kriterijuma izbora ostvare manje od 33 boda, neće se dalje ocjenjivati.

1. Biznis plan

Maksimalan broj bodova koji se može ostvariti primjenom ovog kriterijuma izbora je 55.

Ovaj kriterijum izbora može biti eliminacioni, ukoliko njegovom primjenom prijava ostvari manje od 33 boda.

Prijava za dodjelu bespovratnih sredstava za samozapošljavanje, po osnovu ovog kriterijuma izbora, ocjenjuje se sagledavanjem kvaliteta predloženog biznis plana, sa aspekta biznis ideje, analize tržišta i održivosti planiranog poslovanja, planiranja i pravljenja budžeta, kao i kreiranja novih radnih mjesta.

Na osnovu navedenog, ovaj kriterijum je podijeljen na četiri podkriterijuma izbora:

- Poznavanje planiranog poslovnog rješenja;
- Analiza tržišta i održivost;
- Planiranje i pravdanje budžeta i
- Kreiranje novih radnih mjesta.

Maksimalan broj bodova koji se može ostvariti primjenom prvog podkriterijuma izbora je 10, dok se primjenom drugog, trećeg i četvrtog podkriterijuma može ostvariti po 15 maksimalnih bodova.

2. Resursi za poslovanje

Maksimalan broj bodova koji se može ostvariti primjenom drugog kriterijuma izbora je 15.

Prijava za dodjelu bespovratnih sredstava za samozapošljavanje ocjenjuje se shodno prostornim, tehničkim, iskustvenim, kadrovskim i drugim kapacitetima podnosioca, a na osnovu priloženih dokaza i nalaza komisije nakon izlaska na teren.

Ovaj kriterijum je podijeljen na tri podkriterijuma izbora:

- Prostorni kapaciteti;
- Oprema i
- skustvo u oblasti poslovanja.

Maksimalan broj bodova koji se može ostvariti primjenom pojedinih podkriterijuma izbora je 5.

3. Dužina nezaposlenosti

- Maksimalan broj bodova koji se može ostvariti primjenom trećeg kriterijuma izbora »Dužina nezaposlenosti« je 5.
Po ovom kriterijumu bodove će ostvariti samo podnosioci prijava koji su bili u evidenciji nezaposlenih Zavoda pet i duže od pet mjeseci.
Prijava podnijeta od strane nezaposlenog lica koje je u evidenciji Zavoda provelo u kontinuitetu 12 i više mjeseci na dan objavljivanja javnog konkursa, ocjenjuju se sa maksimalnih 5 bodova.
- Prijava podnijeta od strane nezaposlenog lica koje je u evidenciji Zavoda provelo u kontinuitetu od pet do 11 mjeseci na dan objavljivanja javnog konkursa, ocjenjuju se dodjeljivanjem 0,43 boda po mjesecu provedenom u evidenciji.

4. Konkurentnost i razvijenost opštine

- Maksimalan broj bodova koji se može ostvariti primjenom četvrtog kriterijuma izbora »Konkurentnost i razvijenost opštine realizacije biznis plana« je 20.
- Prijave za dodjelu bespovratnih sredstava za samozapošljavanje se ocjenjuju prema indeksu razvijenosti opštine sprovođenja biznis plana. U tabelarnom prikazu dat je raspon bodova uz primjenu indeksa razvijenosti utvrđenog Pravilnikom o utvrđivanju liste stepena razvijenosti jedinica lokalne samouprave (»Službeni list Crne Gore«, broj 103/23), tako što se najmanji indeks razvijenosti jedinice lokalne samouprave podijeli sa indeksom razvijenosti opštine u kojoj se biznis plan realizuje i dobijeni rezultat pomnoži sa maksimalnim brojem bodova koji se može ostvariti po ovom kriterijumu.

5. Dodata vrijednost

	<p>Maksimalan broj bodova koji se može ostvariti primjenom petog kriterijuma izbora »Dodata vrijednost« je 5.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Prijave se ocjenjuju prema inovativnosti poslovnih ideja. ▪ U situaciji kada dvije ili više prijave ostvare isti broj bodova, prednost će imati podnositelj prijave koji će realizovati biznis plan u opštini sa nižim indeksom razvijenosti. Međutim, ako se izbor ne može izvršiti na prethodno opisan način, prednost će se dati podnosiocu prijave sa ostvarenim većim brojem bodova primjenom prvog kriterijuma izbora „Biznis plan“. ▪ U postupku izbora korisnika bespovratnih sredstava za samozapošljavanje, Komisija će, između ostalog, izaći na teren i ostvariti neposredan uvid u prostorne, tehničke i druge biznis planom navedene kapacitete podnosioca prijave za dodjelu bespovratnih sredstava. ▪ Zavod, u postupku izbora korisnika sredstava, može uz saglasnost podnosioca prijave izvršiti korekciju budžeta biznis plana u skladu sa prihvatljivim troškovima njegove realizacije. ▪ Izbor korisnika sredstava za realizaciju programa vrši se na osnovu bodovne liste učesnika javnog konkursa i u okviru raspoloživih sredstava za ovu namjenu. <p>Odluka o izboru korisnika sredstava za realizaciju programa objavljuje se na internet stranici Zavoda.</p> <p>Protiv odluke o izboru korisnika sredstava može se izjaviti žalba Ministarstvu rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga, u roku od 15 dana od dana objavljivanja odluke.</p> <p>Žalba ne odlaže izvršenje odluke.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Međusobna prava, obaveze i odgovornosti Zavoda i korisnika sredstava – izvođača programa urediće se ugovorom o realizaciji programa dodjelom pomoći male vrijednosti, tzv. <i>de minimis</i> pomoći.
<p>2.3. Stručna pomoć</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zavod će, po donošenju odluke Upravnog odbora, organizovati specijalizovane radionice za sve zainteresovane korisnike bespovratnih sredstava za samozapošljavanje koji su spremni da uzmu učešće u radionicama na način i u terminu koje će Zavod ugovoriti sa spoljnim izvođačem/ima. <p>Učešće u radionicama omogućiće se i određenom broju podnosilaca prijave koji nijesu izabrani za korisnike usled ograničenih sredstava za ovu namjenu. Ovo zato što i nakon donošenja odluke postoji mogućnost izbora i ovih lica ukoliko izabrani korisnici ne izvrše obaveze koje prethode zaključenju ugovora sa Zavodom.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Učesnicima radionica pružiće se stručna pomoć radi unapređenja preduzetničkih znanja i kompetencija za započinjanje i upravljanje biznisom. <p>Na radionicama će se sa ekonomskog i pravnog aspekta obrađivati teme iz oblasti osnivanja poslovnih subjekata, preduzetništva, knjigovodstvenih usluga,</p>

	<p>poreskog zakonodavstva, radnog prava, menadžmenta, poslovnog planiranja, marketinga, poslovne komunikacije i dr.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zavod će izvršiti izbor pravnog ili fizičkog lica koje će korisnicima pružiti stručnu pomoć za započinjanje i upravljanje biznisom, prije registracije poslovnog subjekta i tokom prvih 10 mjeseci poslovanja. Ove usluge realizuju se: <ul style="list-style-type: none"> - organizovanjem specijalizovanih radionice koja treba da ishoduje unapređenjem preduzetničkih znanja i kompetencija polaznika; - obezbjeđenjem mentorske podrške tokom perioda realizacije biznis plana. ▪ Zavod i izabrani izvođač će zaključiti ugovor kojim će se regulisati međusobna prava, obaveze i odgovornosti ugovornih strana saglasnih da uspostave poslovnu saradnju radi pružanja usluge – organizovanja i sprovođenja specijalizovane radionice i mentoringa, direktnim izborom ponuđača.
<p>2.3. Obaveze izvođača</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zavod će sa korisnicima zaključiti ugovore kojima će se urediti međusobna prava, obaveze i odgovornosti u vezi dodjele bespovratnih sredstava za samozapošljavanje. ▪ Prije zaključivanja ugovora sa Zavodom, korisnik će registrovati privrednu djelatnost i Zavodu dostaviti: <ul style="list-style-type: none"> - Rješenje o upisu u registar nadležnog organa; - Karton deponovanih potpisa; - Prijavu na obavezno socijalno osiguranje; - Potpisanu ličnu blanko mjenicu i mjenično ovlašćenje, kao sredstvo obezbjeđenja odobrenih bespovratnih sredstava; - Izjavu da državna pomoć male vrijednosti, tzv. „de minimis“ pomoć nije dodjeljivana, tokom bilo kojeg perioda od tri fiskalne godine u iznosu većem od 300.000,00 €. <p>Zaključivanje ugovora između Zavoda i izabranog korisnika bespovratnih sredstava za samozapošljavanje uslovljeno je realizacijom navedenih obaveza od strane korisnika, na opisani način i u roku od 20 dana od dana objave odluke Upravnog odbora na internet stranici Zavoda. Ukoliko izabrani korisnik ne ispuni uslov za zaključivanje ugovora, njegova prijava biće zamijenjena sljedećom sa rang liste, a u okviru raspoloživih sredstava za ovu namjenu.</p> <p>Shodno ugovoru zaključenim sa Zavodom korisnik se u osnovi obavezuje da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izvršava ugovorne obaveze i realizuje biznis planom utvrđene aktivnosti na način i u rokovima utvrđenim ugovorom; - održi svoje zaposlenje sa punim radnim vremenom, u najkraćem trajanju od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ugovora; - dostavi Zavodu prijavu/e o slobodnom/im radnom/im mjestu/ima, za zapošljavanje lica ukoliko je u Biznis planu predvidio dodatno zapošljavanje; - sa izabranim nezaposlenim licem/cima zaključi ugovor/e o radu i u zakonskim rokovima izvrši prijavu na obavezno socijalno osiguranje i uplate pripadajućih poreza i doprinosa; - obezbijedi zaposlenom/ima ostvarivanje prava iz rada i po osnovu rada shodno propisima kojima se uređuje ova oblast; - u zakonski utvrđenim rokovima, vrši isplate zarada zaposlenima, u iznosu koji ne može biti niži od iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori koja se primjenjuje u mjesecu za koji se vrši isplata; - u slučaju raskida ugovora o radu sa zaposlenim licem, obavijesti Zavod najkasnije u roku od tri dana od dana raskida ugovora i Zavodu dostavi kopiju rješenja o prestanku radnog odnosa;

	<ul style="list-style-type: none"> - izvrši povraćaj primljenih, a neopravdanih i ne dokazanih troškova realizacije biznis plana, kao i povraćaj primljenih sredstva u cjelosti u slučaju raskida ovog ugovora, u roku od 30 dana od dana prijema obavještenja o visini dugovanog iznosa, dostavljenog od strane Zavoda; - dodijeljena sredstva koristi namjenski, samo za ono što je planirano, u skladu sa principima dobrog finansijskog poslovanja; - priprema i Zavodu dostavlja izvještaje o napretku i završni izvještaj u ugovorenim rokovima; - vrši druge ugovorne obaveze.
--	---

III PRAĆENJE REALIZACIJE PROGRAMA	
3.1. Praćenje programa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Praćenje programa podrazumijeva kontinuirano praćenje procesa sprovođenja programa i izvještavanje o realizovanim aktivnostima, stanju i napretku. <p>Praćenjem programa obezbijediće se uslovi za blagovremeno preduzimanje korektivnih radnji, ukoliko tokom sprovođenja programa nastupe okolnosti koje otežavaju ili onemogućavaju postizanje planiranih programskih rezultata.</p> <p>Praćenje programa se sprovodi administrativnim sagledavanjem izvršavanja ugovornih obaveza i namjenske upotrebe dodijeljenih sredstava, kao i neposrednim uvidom u način njegove realizacije na terenu.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zavod će sprovesti aktivnosti praćenja programa, kako tokom realizacije biznis plana tj. u periodu od 10 mjeseci od dana stupanja na snagu ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava za samozapošljavanje, tako i tokom izvršenja ugovora koji obuhvata period od 12 mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu. ▪ Rezultati praćenja programa predstavljaju polaznu osnovu za sagledavanje rezultata programa. ▪ Nakon realizacije programa, sumiraće se postignuti rezultati, uporediti sa planiranim, analizirati eventualne prepreke za uspješnu realizaciju programa i izvesti zaključci..
3.2. Alati za praćenje programa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ključni dokumenti za praćenje ovog programa su: <ul style="list-style-type: none"> - smjernice za sprovođenje i praćenje realizacije programa; - ugovori o dodjeli bespovratnih sredstava za samozapošljavanje i biznis planovi koji čine sastavni dio odnosnih ugovora - operativni priručnik za sprovođenje programa; - ugovori o radu zaključeni između poslovnog subjekta korisnika bespovratnih sredstava i novozaposlenog/ih lica. ▪ Sastavni dio navedenih dokumenata je set obrazaca za izvještavanje, sprovođenje neposrednog obilaska lokacije realizacije biznis plana i drugi obrazaca koji prate proces sprovođenja programa.

3.3. Rezultati praćenja programa	<ul style="list-style-type: none">▪ Praćenje programa predstavlja polaznu osnovu za sagledavanje rezultata realizacije programa.▪ Zavod će sagledati:<ul style="list-style-type: none">- sprovođenje programa, uključujući i strukturne karakteristike korisnika programa;- ishode programa u pogledu uspješnog završetka programa;- rezultate u pogledu održavanja zaposlenosti korisnika bespovratnih sredstava i dodatnog zapošljavanja;- troškove sprovođenja programa.
---	---